

Īsziņas

Zināmi konkursa uzvarētāji

Balvu novada pašvaldības Uzņēmējdarbības atbalsta speciāliste Gunta Božoka informē, ka konkursa "Esi uzņēmējs Balvu novadā" vērtēšanas komisija nolēmusi grantu piešķirt trīs personām: Emīlam Jauntēvam ("Aitu cirpšanas un nagu griešanas pakalpojums Balvu novadā un ārpus tā"), Ingridai Supei ("Kanisterapijas pakalpojumu sniegšana Ziemeļlatgales reģionā, veicinot bērnu un jauniešu attīstības un attīstošo aktivitāšu pieejamību dažādām sociālajām grupām") un Aigai Keiselei ("Vizāžista pakalpojumi").

Suminās uzņēmējus

Balvu novada Uzņēmēju gada ballē 23.novembrī plkst.19.00 Kubulu kultūras namā godinās uzņēmējus deviņās nominācijās: "Gada lauksaimnieks" - Pēteris Ločmelis (z.s. "Iesalnieki" Briežuciema pagastā); "Novada tēla popularizētājs" - Skaidrīte un Ēriks Kaši (ziedu un akmeņu dārzi "Ezerlīči" Tilžas pagastā), Larisa un Andrejs Klitončiki (zirgu sēta "Kapulejas" Tilžas pagastā); "Gada jaunais uzņēmējs" - Vineta Jurjāne (radošā māja "Upene" Balvos), Gunārs Voits (z.s. "Ezeri" Briežuciema pagastā); "Gada pakalpojumu sniedzējs" - Elīna Kaļva (SIA "AMATI projekts" Balvos); "Gada tirgotājs" - Kristaps Vanags (SIA "KV9"); "Gada mājražotājs/amatnieks" - Andris Ločmelis (amatnieks Briežuciema pagastā); "Gada ģimenes uzņēmums" - Iveta un Guntis Priediši (z.s. "Priedītes" Vectilžas pagastā); "Gada darba devējs" - Dzintra Sprudzāne (SIA "Senda Dz"); "Gada sadarbības partneris" - Zigrīda Lizinska (SIA "Duets ZA").

Spēlēs erudīcijas spēli

13.novembrī plkst.17.00 ikviens aicināts uz Balvu Bērnu un jauniešu centru, kur jau trešo reizi notiks erudīcijas spēle "Mēs milam Tevi, Latvija".

Pieaug cenas

2018.gada oktobrī, salīdzinot ar 2017.gada oktobri, vidējais patēriņa cenu līmenis palielinājās par 3,2%, liecina jaunākie Centrālās statistikas pārvaldes dati. Precēm cenas pieauga par 3,3% un pakalpojumiem - par 3%. Salīdzinot ar 2015.gadu, patēriņa cenas 2018.gada oktobrī bija par 6,9% augstākas.

Nākamajā adugunī

- Latvijas simtgadei par godu Tautasdziesmu maratons Balvu pamatskolā
- "Avantūra" pārvēršas sirsnīgā pasākumā Latgaliešu un kurzemnieku kopizrāde "Apsolītā zeme"

Sākas ziemas gaidīšanas laiks

Foto - A.Kirsanovs

Kura nokļūs uz svētku galdā? Viena no lustīgo rudens atvadu svētku tradīcijām ir mielasts, kad galdā ceļ gaiļa vai zoss cepeti. Mārtiņdienā beidzas veļu laiks un iesākas ziemas gaidīšanas periods. Šie svētki noslēdz garu un smagu darba posmu, kas sācies ap Jēkabiem ar rudzu pļauju, turpinās pēc Miķeļiem, kad jāpagūst padarīt atlikušos darbus, kamēr zeme nav aizgājusi pie miera.

Irēna Tušinska

10.novembrī visā Latvijā svinēs Mārtiņus, kas simbolizē pāreju no rudens perioda uz zimu. Arī mūspusē šie svētki nav aizmirsti. Sevišķi lustīgi ziemas tuvošanos ieskandēt gatavojas Viļakas novadā, kur pilsētas kultūras namā pasākumā "Mārtiņdiena klāt! Kas manā pagrabā?" ar dziesmām, dejām, jautriem stāstiem un, protams, degustāciju un cienāšanos vilācēni svinēs pagrabā ražas svētkus. Gaidot šos senlatviešu tradicionālos rudens noslēguma svētkus, novada skolās notiek tradicionālie Mārtiņdienas tirdziņi.

Ik rudeni tradicionālajos Mārtiņdienas tirdziņos sākumskolu audzēkņi piedāvā vienaudžiem un pedagogiem iegādāties visdažādākos pašu sarūpētos labumus - gardus pīrāgus, cepumus un plātsmaizes, mājās sietu sieru, piemājas dārzeņus izaudzētu ogu zaptēs, sulas un citas pašu gatavotas preces. Šī tradīcija nav aizmirsta Rekavas vidusskolā. Skolas direktores vietniece Aina Keiša atklāj, ka Mārtiņdienā audzēkņi ne vien vairāk uzzina par senču piekoptajām tradīcijām, bet apgūst arī savas pirmās zināšanas komercijas jomā: "Bērniem jāizdomā, kā precī iepakot, lai tā būt saistoša pircējiem, jāseko tirgus situācijai. Redzot, ka visu precī neizdosies izpārdot, jāsaprot, kad jānolaiž cena. Jāmācās pielāgoties situācijai un daudz kas cits."

Rekavas vidusskolas 4.klases skolnieka Mārtiņa Slišāna mamma Inga neslēpj, ka dēlam vēlējusies ielikt stipru, latvisku vārdu: "Apkārtne dzīvo Mārtiņi, kuri ir spēcīgi un cienjami cilvēki. Gribēju, lai arī dēls

klūst par kārtīgu latvieti." Mazais Mārtiņš attaisno vecāku cerības, augot par aktīvu, sportisku zēnu, čaklu palīgu visos lauku darbos. Lai gan ceptu zosi vai gaiļi dēla vārdadienā galdā neceļ, Mārtiņa mājās nekad neizpaliek gardas ģimenes vakariņas un gaviļnieka sumināšana. Inga stāsta, ka, augot padomju laikos, tādus svētkus nemaz nedrīkstēja svinēt, tādēļ par Mārtiņdienas tradīcijām viņa uzzinājusi tikai studiju gados.

Inga kopā ar dzīvesbiedru Modri, būdami lauksaimnieki, pieturas pie senču noteiktās kārtības. Viņi labi pārzina arī Mārtiņdienas tradīcijas. "Līdz Mārtiņiem visiem darbiem uz lauka jābūt pabeigtiem. Vēl var paspēt ieskābēt kāpostus. Tā latviešiem bijusi arī tirgus diena. Tāpat Mārtiņos kāva zosi vai gaiļi," dažas no tām uzskaita Inga. Savukārt pēc Mārtiņiem lauku sētā dzīve klūst rimtāka. "Jāsāk domāt par vilnas zeķu adīšanu. Diena ir tik īsa, ka visam pietrūkst laika. Kamēr gaišs, cenšos apdarīt visus āra darbus, lai tumšajā laikā vairāk pabūtu kopā ar ģimeni, ar bērnu uzspēlētu spēles, uzceptu kādu cepumu, padarbotos visi kopā," par to, kā tumšos novembra vakarus pavada mājās, stāsta Mārtiņa mamma.

Mārtiņdiena ir arī brīdis, kad klūstam mierīgāki un, pabeiguši lauku darbus, varam veltīt laiku sev un savai garīgajai izaugsmei. Senie latvieši šajā gada periodā pievērsās miklu minēšanai, dažādu lietu izgatavošanai vai kopīgai uzdziedāšanai vēlos rudens vakaros. Vēl plašākas iespējas jēgpilni pavadīt tumšos rudens vakarus ir mūsdienās. Tomēr, kā to darīt, jāizlemj katram pašam.

Ziemeļlatgales jaunieši tiek ar politiķiem.

4. lpp.

Palikušas tikai atmiņas.

12. lpp.

Līdz LATVIJAS simtgadei 9 dienas!

Jaunieši tiekas ar politiķiem

Stāsta par paveikto un spriež par nākotni

6.novembrī Balvos pulcējās Balvu, Viļakas, Rugāju un Baltinavas novada jaunieši un jaunatnes darbinieki, lai kopā ar vietējās novada domes deputātiem piedalītos strukturētā dialoga diskusijā “Kafija ar politiķiem”. Pasākumu ciklā, kas gada nogalē norisinās dažādās Latvijas vietās, moderatores, neformālās izglītības treneres Ieva Garjāne iedrošināti, četru novadu jaunieši iepazīstināja klātesošos ar līdz šim paveikto un, strādājot jauktās darba grupās kopā ar politiķiem, meklēja iespējas iesaistīties sabiedrībā notiekošajos procesos, padarot savu ikdienu vēl daudzveidīgāku un saturīgāku.

“Latgale ir spēks. Latgale esat jūs,” atklājot strukturētā dialoga diskusiju Balvos, teica tās vadītāja, moderatore Ieva Garjāne. Viņa uzsvēra, ka tikšanās laikā jaunieši varēs ne tikai palielināt ar sasniegto, bet arī meklēt risinājumus, kā savu dzīvi padarīt vēl interesantāku. Savukārt Balvu Bērnu un jauniešu centra (BJC) speciāliste jauniešu politikas jautājumos Gunita Prokofjeva atgādināja, ka Balvos notiekošā diskusija ir tikai viena no sešām līdzīgām aktivitātēm, kas notiek dažādās Latgales vietās un noslēgsies ar kopīgu pasākumu un rezultātu apkopšanu 25.janvārī Daugavpilī. “Mēs viens no otra mācāmies un varam viens otram palīdzēt, mazliet pabakstot vai papaijājot, un padarbojoties visi kopā. Ceru, ka šī mums visiem, četru novadu pārstāvjiem, izvērtīsies par fantastisku pēcpusdienu un draudzēsīmos arī turpmāk,” ievadrūnā teica G.Prokofjeva.

Baltinavieši izjūt neziņu par nākotni

Strukturētās diskusijas pirmajā daļā katra novada pārstāvji prezentēja savus sasniegumus. Pirmie par sevi stāstīja Baltinavas jaunieši, sīkāk izklāstot pērn vasarā izveidotā Baltinavas Kreatīvā centra sniegtās iespējas un organizētos pasākumus. Kreatīvā centra telpās notiek radošās darbnīcas, filmu vakari, ir iespēja uzspēlēt galda spēles. Baltinavieši pat var ierakstīt pašu sacerētās dziesmas savā ierakstu studijā. Novadā jau divus gadus notiek Jauniešu dienas ar visdažādākajām aktivitātēm. Taču viņu galvenā sāpe ir jauniešu iniciatīvu centra trūkums. Veicot aptauju, vietēji jaunieši noskaidrojuši, ka 93% aptaujāto atbalsta šāda centra izveidi. “Vērtēšanai ir iesniegts arī pašvaldības projekts darbam ar jaunatnes sistēmas izveidi, kas paredz regulārus pasākumus gada garumā,” atklāja baltinavieši.

Gados jaunie novada iedzīvotāji uzskata, ka dzīvot Baltinavā ir jauki, tomēr pastāv vairāki ‘bet’. “Jauniešiem nav savas oficiālas telpas. Mēs izjūtam neziņu par nākotni. Nav jauniešu aktivitāšu regularitātes, kā arī nav perspektīvas sajūtas,” paskaidroja Agrita Luīze Kušnīre.

Viļakas novada jauniešus šoreiz kuplā skaitā pārstāvēja Rekas vidusskolas skolēni un Viļakas JIC vadītāja Madara Jeromāne. Viņa pirms tikšanās jutās nedaudz skeptiski noskaņota, jo uzskata, ka pēc neskaitāmām diskusijām un līdzīgiem forumiem par jauniešu līdzdalību nekas daudz nemainās: “Nereti jaunieša dalību kādā aktivitātē nosaka draugu klātbūtne. Pēc principa - ja mans draugs ies, tad es iešu, ja viņš neies, es arī neiešu. Bet idejas jau viņiem ir. Jaunieši ir izbaudījuši foršo sajūtu, kad pašu spēkiem sasniegts kāds mērķis. Piemēram, šobrīd viņi vēlas iegādāties videospēļu konsoli “X box”, kas ir diezgan dārga un nevaram iegādāties par jauniešu centra budžeta līdzekļiem. Tādēļ šobrīd viņi paši vāc ziedojumus, lai to nopirktu. Tā jau ir tiešā veida līdzdalība, jo viņi paši ietekmē notiekošos procesus.” Savā prezentācijā Viļakas novada jauniešu iniciatīvu centra vadītāja Madara Jeromāne vairāk pievērsās jauniešu līdzdalības tēmai, atklājot šajā ziņā panākto. Viņa pastāstīja par šobrīd novadā izveidoto brīvprātīgā darba sistēmu, kas ļauj gūt pieredzi, ko tik ļoti pieprasa darba devēji, kā arī atklāja jauniešiem pieejamās iespējas, kas novadā ir visai plašas. Viļakas novadā darbojas jauniešu centrs ar vairākām filiālēm, notiek karjeras izglītības pasākumi, tiek realizēti visdažādākie projekti, jaunieši ļoti aktīvi iesaistās Jaunsardzē, darbojas sporta skolā, tostarp visā Latvijā pazīstamajā ložu šaušanas sekcijā, kā arī apmeklē mūzikas un mākslas skolu, aktīvi izmanto Latvijas Sarkanā Krusta sniegtās iespējas, darbojas treniņieru un sporta zālēs, kā arī pašu jauniešu uzbūvētajā ielu vingrošanas laukumā. Jaunieši tiekas ar novada politiķiem, iestāžu vadītājiem un pašvaldības darbiniekiem. “Piemēram, ar lielu interesi viņi noklausījās pašvaldības grāmatvedes stāstījumu, kā veidojas

novada budžets,” atklāja M.Jeromāne. Viļakas novada jaunieši iesaistās arī kultūras iestāžu pašdarbības kolektīvos. Jau piekto gadu novadā darbojas Jauniešu dome. Noslēgumā M.Jeromāne uzsvēra, ka visa pamatā ir jauniešu līdzdalība un pašu vēlme mainīt pasauli sev apkārt: “Pat viens jauniešs var mainīt tūkstoš apkārtējo cilvēku viedokli, ja vien ir aktīvs un pašpārliecināts. Ticu, ka vairums no jums tādi ir. Tādēļ novēlu saglabāt enerģiju un drosmi mainīt dzīvi uz labo pusi negaidot, ka to izdarīs kāds cits.”

Noslogotības dēļ nav laika izklaidēm

Ar plašu prezentāciju uzstājās arī BBJC speciāliste jaunatnes politikas jomā Gunita Prokofjeva un centra aktiviste Dārija Semjonova. Viņas atklāja plašo aktivitāšu klāstu, kas pieejamas pirms pāris gadiem renovētajās BBJC telpās, kā arī tolaik izveidotajā struktūrvienībā - jauniešu iniciatīvu centrā “Dinamīts”. Balvenietes pastāstīja par neformālās izglītības aktivitātēm, skolu pašpārvalžu tikšanās reizēm, sadarbību ar citu novadu jauniešiem, karjeras izglītības pasākumiem, brīvprātīgo darbu, realizētajiem projektiem un pasākumiem - novada jauniešu festivālu, kas notiek katru pavasari, JIC “Dinamīts” dzimšanas dienas svinībām “Bolven Dynamite fest”, tikšanos ar vietējiem deputātiem “Limonāde lēmējiem”, Jauniešu gada balvas ceremoniju, internacionālajiem pasākumiem, kā arī tradicionālo spēli “Mēs mīlam Tevi, Latvija”, kas kārtējo reizi notiks jau 13.novembrī, un daudzām citām aktivitātēm.

Noslēgumā savu veikumu, kopš Rugāju jauniešu iniciatīvu - interešu centra izveides, atklāja centra vadītāja Līga Kravale. Viņa pastāstīja, ka, pirms diviem gadiem pārcēlies uz skaistām, renovētām telpām skolas teritorijā, centrs piedāvā skolēniem iespējas izmantot datorus ar interneta pieslēgumu un dažādas galda spēles. Savukārt vairums interešu pulciņu darbojas skolā. Viņa uzsvēra, ka novadā jauniešu ir salīdzinoši maz. Turklāt viņu noslogotība gan mācībās, gan iesaistoties skolas un novada kultūras iestāžu pasākumos, mācoties mūzikas un mākslas skolās Balvos, ir tik liela, ka darboties jauniešu centrā nereti neatliek laika. Tomēr arī Rugājos realizē projektus un rīko bērnu vasaras nometnes, darbojas skeitparks, izveidots veloceliņš, spēļu laukumi. Nodibināta arī jaunatnes lietu konsultatīvā komiteja, kas diemžēl nedarbojas tik aktīvi, kā gribētos. Pašvaldība skolēniem piedāvā vasaras darba iespējas, ko katru gadu izmanto aptuveni 20 bērni. Anketējot iedzīvotājus, izskanējusi arī vēlme izveidot jauniešu jeb ģimenes istabu, kā arī uzbūvēt jaunu ēku jauniešu centram, tomēr šādu iespēju pagaidām neesot.

Iemācīties var tikai darot

Pēc kafijas pauzes, izveidojuši jauktās dažādu novadu jauniešu un politiķu komandas, klātesošie diskutēja, kā padarīt daudzveidīgāku un interesantāku jauniešu dzīvi savos novados. Darba grupas iztirzāja līdzdalības principus “Kapacitāte”, “Atbalsts” un “Izaicinājumi”, akcentējot galvenās problēmas un meklējot to risinājumus. Pēc ilgās un ražīgas diskusijas katra grupa prezentēja savu veikumu. Meklējot risinājumus, izkristalizējās arī galvenie secinājumi. Tā, spriežot par tēmu “Atbalsts”, grupas, kurā līdz ar jauniešiem piedalījās A.Pušpurs un L.Kravale, dalībnieki nonāca pie galvenā secinājuma, ka jauniešiem ir jādarbojas pašiem, tad arī citi viņus atbalstīs.

Prezentāciju gaitā klātesošie minēja tādas problēmas kā sadarbības trūkums starp jauniešiem un pašvaldību, līderu trūkums, individuālo interešu līmeņa dažādība, jauniešu egoisms, pasivitāte, attieksme: “Kas man par to būs?”, citu darba nenovērtēšana, sociālo tīklu traucējošā ietekme, kompānijas trūkums, laika trūkums un daudzas citas.

Savukārt kā risinājumus jaunieši nosauca: citu novadu jauniešu pieredzes pārņemšanu, sabiedrības izglītošanu, projektu finansējuma iegūšanu, nevalstisko organizāciju iesaistīšanu, brīvprātīgo darbu, dalīšanos ar pozitīvo pieredzi, jauno tehnoloģiju izmantošanu, informēšanu par idejas īstenošanas soļiem un gaitu utt.

Noslēgumā “Brīvajā mikrofonā” četriem tikšanās dalībniekiem moderatore sniedza iespēju paust domas par diskusijas gala rezultātu. Tā Balvu novada domes deputāts Jānis Zakaričs, kurš šādā pasākumā piedalījās pirmo reizi, sprieda, ka tādām diskusijām būtu jānotiek pēc iespējas biežāk. Noslēdzot diskusiju, I.Garjāne aicināja jauniešus sekot Bendžamina Franklina atziņai, ka mācīties var tikai darot.

Foto - A.Kirsanovs

Deputāti jautā. Pēc prezentācijām klātesošie varēja uzdot jautājumus. Šo izdevību izmantoja arī politiķi. Piemēram, Balvu novada domes priekšsēdētājs Aigars Pušpurs interesējās, vai darboties grībošu Baltinavas jauniešu skaits pieaug, vai samazinās? Savukārt Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes vadītāja Inta Kaļva jautāja, vai paši Baltinavas jaunieši nejut perspektīvu, vai tās pietrūkst visai jauniešu kustībai? Balvu novada domes deputāts Andris Kazinovskis interesējās, vai Baltinavas jaunieši ir vērsušies domē, lai risinātu jautājumu par jauniešu centra izveidi, kā arī izteica gandarījumu, ka Balvu jauniešu centra darbība gadu gaitā ir ļoti mainījies uz labo pusi, sniedzot aizvien jaunas iespējas. Savukārt deputāte Aija Mežale interesējās, no kāda vecuma bērni sāk darboties Viļakas iniciatīvu centrā, kā arī - kā Rugāju jauniešu centrs sadarbojas ar Eglaines pamatskolu un Lazdukalna bērniem?

Foto - A.Kirsanovs

Reti ciemiņi. Balvos šoreiz ieradās arī retāk satikti ciemiņi - četri Baltinavas jaunieši: 17-gadīgās Agrita Luīze Kušnīre un Patrīcija Ločmele, 16-gadīgā Zane Tābore, kā arī viņu skolasbiedrs Mārtiņš Laganovskis, kuri šāda veida diskusijā ar politiķiem piedalījās pirmo reizi. Prezentējot līdz šim paveikto, baltinavieši uzsvēra, ka viņu galvenais mērķis ir panākt jauniešu iniciatīvu centra izveidi novadā. “Iespējams, saņemsim kādas atbildes šajā pasākumā,” pirms diskusijas cerību pauda Baltinavas vidusskolas skolēnu pašpārvaldes prezidenta vietniece Agrita Luīze (foto - no labās).

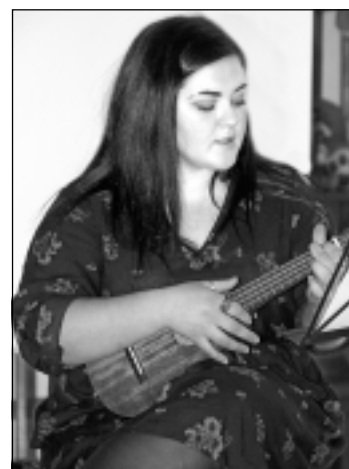

Foto - A.Kirsanovs

Patikams pārsteigums no rugājiešiem. Tikšanās starplaikā un noslēgumā Rugāju jauniešu Dana Liba Tihomirova iepriecināja klātesošos ar dziesmu angļu valodā, ko pavadīja, spēlējot uz mini ģitāras jeb ukuleles. Turklāt šī instrumenta spēli viņa apguva

pašmācības ceļā. Arī pasākuma noslēgumā Danas ģitāras pavadījumā visi vienojās dziesmā “Manai tautai”, ko izpilda Ieva Akurātere.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Labie darbi vieno

Notiks pirmās Ziemeļlatgales lūgšanu brokastis

30.novembrī Rugāju novada Lazdukalna pagasta saietu namā notiks vēl nebijis pasākums – pirmās Ziemeļlatgales Lūgšanu brokastis. Uz Lūgšanu brokastīm tiks aicināti uzņēmēji, dažādu sfēru un sabiedrības līderi, lai brokastotu kopā, sarunātos par svarīgo un lūgtu Dieva svētību darbiem. Aicinātie viesi ar savu dalības maksu segs pasākuma izmaksas, bet daļa naudas tiks novirzīta labdarības mērķim.

Lūgšanu brokastu vēsture aizsākās Amerikas Savienotajās Valstīs jau 1952.gadā, kad pasākumā piedalījās 3400 viesu, tajā skaitā politiķi un slavenības no daudzām ārvalstīm. Amerikā šo tradīciju iedibināja norvēģu iecelotājs un ceļojošs garīdznieks Abrahams Vereide, kurš darbojās Sietlā. Par paraugu izvirzot Jēzus dzīvi un darbību, viņš izveidoja palīdzības fondu trūcīgajiem. Drīz līdzīgas grupas tika izveidotas Sanfrancisko, Čikāgā un Vašingtonā, kur atrodas organizācijas galvenā mitne. Tagad Lūgšanu brokastu kustība paplašinājusies un tādas katru gadu notiek vairāk nekā 50 valstīs visā pasaulē. Latvijā Lūgšanu brokastis notiek kopš 2005.gada, kad tās sarīkoja pēc Latvijas Evaņģēliski luteriskās baznīcas arhibīskapa Jāņa Vanaga iniciatīvas. 13 gadu laikā arvien palielinās pilsētu un novadu skaits, kur tiek organizētas reģionālās lūgšanu brokastis.

Šoreiz atbalsts invalīdu biedrībai

Ideja par šāda veida pasākumu mūspusē virmoja jau vairākus gadus, taču, pateicoties Latvijas Evaņģēliski luteriskās Baznīcas Daugavpils diecēzes bīskapam Eināram Alpem, Viļakas novada domes vadītājam Sergejam Maksimovam un viņa sievai Žannai Maksimovai, tā pirmo reizi tiks īstenota arī Ziemeļlatgalē.

Sanākot kopā rīcības komitejai, kurā ietilpst visu četru mūsu pašvaldību vadītāji un teritorijā esošo konfesiju priesteri un mācītāji, Balvu teritoriālās invalīdu biedrības vadītāja Marija Duļbinska, Žannai Maksimovai un Latvijas Evaņģēliski luteriskās Baznīcas Daugavpils diecēzes bīskapam Eināram Alpem, tika pieņemts lēmums brokastis organizēt nedaudz pēc

Pirmajām Ziemeļlatgales brokastīm gatavi. Rīcības komitejas pārstāvji ir pārliecināti, - lūgšanu brokastis ir pasākums, kurā, sapulcinot kopā cilvēkus no dažādām sfērām un ar atšķirīgiem pasaules uzskatiem, ir iespēja skatīties uz lietām, kas šķir, un kopīgi ieraudzīt to, kas vieno. Tā ir iespēja, uzrunājot plašāku sabiedrību, apsēsties pie brokastu galda un atklāt, ka kopā var paveikt to, kas katram atsevišķi neizdotos.

Latvijas simtgades svinēšanas. "Jau tuvākajās dienās pašvaldību vadītāji izsūtīs ielūgumus mūspuses sabiedriski aktīvākajiem cilvēkiem. Ļoti būtiski, lai cilvēki saprastu, ka tā nav ziedojumu vākšanas kampaņa, bet gan sanāksana, lūgšana, kopēja pabūšana, garīgs stiprinājums un papildinājums," teic Žanna Maksimova.

Savukārt Viļakas novada domes priekšsēdētājs stāsta, ka savās pirmajās Lūgšanu brokastīs nolēma sanākt, lai stiprinātu viens otru un sniegtu palīdzību invalīdu biedrībai. "Dienmēž invalīditāte nešķiro cilvēkus ne pēc dzimuma, ne konfesijas, ne valodas, ne arī kādiem citiem kritērijiem - nelaime var notikt ar ikvienu no mums. Lūgšanu brokastu dalības maksa būs 15 eiro (20 eiro, maksājot pasākuma dienā). Daļa līdzekļu kalpos pasākuma izdevumu segšanai, jo pasākuma izmaksas netiks segtas no pašvaldību līdzekļiem. Esam vienojušies, ka otru daļu no līdzekļiem novirzīsim invalīdu biedrībai sporta inventāra iegādei. Piedaloties pirmajās Ziemeļlatgales lūgšanu brokastīs, ikviens paudīs savu attieksmi pret cilvēkiem, kuriem ir vajadzīga palīdzība. Viss ir ļoti vienkārši – Dievs man ir devis iespēju nopelnīt, un ar šo ieguvumu cilvēks arī dalās," teic Sergejs Maksimovs.

Nepieciešams inventārs

Gandarīta par to, ka pirmās Ziemeļlatgales Lūgšanu brokastis notiks ar nodomu atbalstīt invalīdu biedrību, ir tās vadītāja Marija Duļbinska. Balvu teritoriālajai invalīdu biedrībai jau kopš 2015.gada ir īpašais nevalstiskā labuma statuss, kas nozīmē, ka biedrība nodarbojas ar labdarību. "Esam bezpeļņas organizācija, sniedzam palīdzību cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem un ģimenēm, kas šādus cilvēkus aprūpē. Tā kā šis ir sava veida atbalsta pasākums, rīcības komiteja nolēma saziedot līdzekļus novirzīt invalīdu biedrībai, lai varam iegādāties sporta inventāru. Mēs vēlamies parādīt sabiedrībai, ka būt invalīdam nenozīmē norakstīt savu dzīvi. Cilvēkiem pašiem jābūt aktīviem, jādoma par veselīgu dzīvesveidu un jāsaprot, - jo smagāka problēma, jo vairāk jāstrādā. Un lai mūsu biedrības biedri to varētu darīt, viņiem ļoti nepieciešams inventārs," skaidro M.Duļbinska.

Ar pašvaldības atbalstu cilvēkiem ar īpašām vajadzībām katru svētdienu jau nodrošināta iespēja apmeklēt sporta zāli, viņi regulāri piedalās Vislatvijas sporta spēlēs un dažādos citos pasākumos. Biedrības vadītāja stāsta, ka katrs dara tik daudz, cik var. Viens spēlē novusu vai citas galda spēles, cits basketbolu, futbolu vai

kādu citu aktīvo sporta veidu. "Esmu pārliecināta, ka cilvēkam pašam jābūt aktīvam, nevis jāgaida, kad kāds pievedīs pie durvīm un visu noliks priekšā. Atslēgas vārds ir 'darīt'. Savukārt visiem zināms, ka regulāras sportiskās aktivitātes glābj no depresijas un citām smagām kaitēm," teic biedrības vadītāja. M.Duļbinska stāsta, ka visvairāk vajadzīgas dažādu izmēru un specifiskā vingrošanas bumbas, pussfēras līdzsvara trenēšanai, basketbola bumbas, speciālās gumijas insulta slimmiekiem, espanderi, vingrošanas paklājiņi, arī dažādi specifiski palīglīdzekļi, kas nepieciešami cilvēkiem ar invaliditāti. "Pārsvārā tās visas ir elementāras lietas. Ja aizsaprņotos, varbūt varētu būt arī trenāžieris. Taču pats galvenais ir mēģināt mainīt domāšanu. Ļoti ilgu laiku cilvēkus ar īpašām vajadzībām centās izolēt no sabiedrības norādīt, ka viņiem paredzētas speciālās iestādes. Taču arī viņiem jāiziet no savām četrām istabas sienām, jāpiedalās pasākumos, jājūtas vajadzīgiem. Tieši tādej esmu gandarīta, ka mūspusē pirmo reizi notiks Lūgšanu brokastis. Vienā no sanāksmēm Viļakas pašvaldības vadītājs izteica cerību, ka šī varētu kļūt par labu tradīciju un pavisam tuvā nākotnē šādas brokastis notiktu katrā novadā gan kopā, gan atsevišķi. Ja tas tā notiks, ieguvēji būs visi," pārliecināta M.Duļbinska.

Lūko pieredzi mūspusē

Viļakā tiekas pašvaldību izpilddirektori

Aizvadītajā piektdienā, 2.novembrī, Viļakas novada Šķilbēnu pagasta kultūras centrā "Rekova" norisinājās Latvijas Pašvaldību izpilddirektoru asociācijas (LPJA) ikmēneša sanāksme, uz kuru pulcējās vairāk nekā 120 Latvijas pašvaldību izpilddirektori un speciālisti. Asociācijas sēdēs ir iespēja gan apskatīt tālākus un tuvākus novadus, gan pārrunāt aktuālāko un izvērtēt dažādās jomās paveikto. Šoreiz pienāca kārtā austrumu pierobežas novadam - Viļakai, jo tieši šis novads tika izvēlēts par novembra izbraukuma sēdes vietu.

Galvenās tēmas – iepirkumi un datu aizsardzība

Viļakas novada pašvaldības izpilddirektore ZIGRĪDA VANCĀNE, kura LPJA sēdē uzņēmās namamātes pienākumus, pastāstīja, ka asociācija katru mēnesi rīko tās biedru tikšanās, lai pārrunātu tobrīd svarīgāko – pašu vai arī citu iniciētus aktuālus jautājumus.

Sēdēs, piedaloties attiecīgo jomu ministriju pārstāvjiem un nozaru speciālistiem, tiek sniegta informācija par dažādām ar pašvaldību izpildvaru saistītām aktualitātēm, kā arī pārrunāti

iespējamie risinājumi problēmjautājumiem. Šoreiz apspriežamo jautājumu loks bija diezgan plašs. Tikšanās laikā izpilddirektori un speciālisti uzzināja valdes informāciju, iepazinās ar jaunumiem meža apsaimniekošanā aizsargājamās dabas teritorijās, uzzināja par aktualitātēm publisko iepirkumu jomā, ES fondu projektiem – labo praksi un tipiskajām kļūdām, par Zaļo iepirkumu un elektroniskajiem iepirkumiem. "Pati regulāri piedalos šādos semināros un uzskatu, ka tie ir ļoti vērtīgi, jo var uzzināt aktuālāko svarīgos jautājumos kā, piemēram, iepirkumi un datu aizsardzība. Arī kolēģu interese par tiem bija liela, jo daudzi izmantoja iespēju uzrunāt speciālistus un noskaidrot sev interesējošo vēl pēc semināra beigām," teica Viļakas novada pašvaldības izpilddirektore.

Daudzu pašvaldību izpilddirektori Viļakas pusē ciemojās pirmo reizi. Viņu vidū bija arī Pārgaujas novada pašvaldības izpilddirektore MARUTA DRUBIŅA, kura atzina, ka gandarīta par iespēju pabūt pierobežas novadā. "Dienmēž apmeklēju tikai semināra daļu, kas, kā vienmēr bija saturiski jēgpilna. Pašvaldību savienība ar valdi saplāno jautājumus, par kuriem runāsim, un tos arī skatām. Tas attaisno sevi, jo informācija ir noderīga. Protams, novadu apmeklē-

jumi atšķiras, jo katram sava pieredze, taču viss ir skatāms un šī pieredze iepazīstama," uzskata M.Drubīņa.

Kolēģei piekrit arī Lubānas novada pašvaldības izpilddirektors IVARS BODŽS, kurš atzīst, ka Latgale ar saviem novadiem vienmēr fascinē. Šoreiz Lubānas pašvaldības izpilddirektoram lielākais pārsteigums bija tas, ka Viļakas novadā strādā un veiksmīgi attīstās zemnieku saimniecība "Kotiņi". "Kopumā tas bija klasisks pasākums, kādu esam raduši redzēt izbraukuma sēdēs. Seminārs bija vērtīgs, kaut gan daudzreiz daudz kas atkarīgs no tā, cik kompetentu speciālistu attiecīgā ministrija deleģējusi. Pozitīvi ir arī tas, ka uz izbraukuma sēdēm brauc ne vien izpilddirektori, bet arī pārvalžu vadītāji un attiecīgās jomas speciālisti. Jā, varbūt ne vienmēr saņemam konkrētu atbildi uz kādu sev interesējošu jautājumu, toties gūstam pārliecību, ka strādājam pareizajā virzienā. Arī tas ir būtiski," uzskata I.Bodžs.

Būtiskākais ieguvums – pieredzes apmaiņa

Dienas otrajā pusē aktivitātes no atjaunotā Rekavas kultūras nama pārcēlās uz konkrētiem

novada objektiem. Nelielā izbraukuma ekskursijā vakara gaismā izpilddirektori apskatīja Viļakas Jēzus Sirds Romas katoļu baznīcu, ieklausījās priestera Guntara Skuteļa stāstītājā par baznīcas vēsturi, ērģelnieces Initas Raginskas spēlētājās ērģeļu un Raivitas dziedātajās skaņās. Kultūras un radošo industriju centrā ciemiņi apskatīja starptautisko izstādi "Tik tālu, bet tomēr tik tuvu: Latvija un Polija. Vairāk kā 100 gadus kopīga vēsture", pabija zemnieku saimniecībā "Kotiņi", kur apskatīja saimniecību, uzdeva sev interesējošus jautājumus un nobaudīja gardas pusdienas no tur izaudzētās produkcijas. Savukārt novada ekskursiju noslēdza nesen atjaunotajās Rekovas dzimnāvās. "Kopumā izpilddirektoru sanāksme Viļakā noritēja veiksmīgi, par ko liecina kolēģu labās atsauksmes. Viņi bija ļoti apmierināti ar viesmīlību un uzņemšanu, vairāku pašvaldību izpilddirektori jau izteica vēlmi atbraukt ciemos vēlreiz - ar pārējiem kolēģiem, jo pie mums, Latgalē, ir ko redzēt, dzirdēt un apskatīt. Arī pašiem, protams, prieks un gandarījums, ka spējām pienācīgi uzņemt tik lielu skaitu cilvēku. Pateicoties komandas darbam, izdevās viss," ir gandarīta Viļakas novada izpilddirektore Zigrīda Vancāne.

Lappusi sagatavoja S.Karavoičika

Fotomirkļi

Vecmamma kopā ar Māri. Tēva mamma Alma Vanaga

Pašu dibinātais pūtēju orķestris. Jānis un Māris Vanagi 60.gados spēlēja Viksnas pūtēju orķestri.

1999.gada 19.marts. Viksnas skolēni, tostarp Andra meita Madara (foto), pavada pēdējo vilcienu. Skolotāja Anita zina stāstīt, ka klasē bija kāds skolēns, kurš vienmēr, turklāt strikti, ievērojis rituālu. Neskatoties uz to, kāda ir mācību stunda, viņš katru dienu, kad tuvojas vilciens, piecēlās kājās un vilcienam pamāja ar roku.

Jānis un Ruta Vanagi. Viņu seši bērni lēš, ka foto visticamāk tapis 1948.gadā - vecāku kāzu dienā. Tiesa, par to precīzu ziņu nav.

Vai Vanagi lido augstu?

Stacijas pamatskolas Viksnas filiāles struktūrvienības vadītāja ANITA ŽIGALOVA secina, ka Vanagu dzimtas saknes nav pētītas pastiprināti, piemēram, baznīcas grāmatās un arhīvos. Tiesa, viņa zina teikt, ka tēva vecāki Viksnas pusē ienākuši pirms aptuveni 150 gadiem no Gaujienas: "Pati esmu ceturtās paaudzes pēctece, bet mazbērni - jau sestās!" Viņa pieļauj, ka vectēva tēvs Jānis Vanags, kā vairums toreizējo *čūļu*, uz Latgali devās, cerot iegūt īpašumā zemi: "Tad viņi dzīvoja nevis Viksnā, bet uz Balvu pusi - Augstābrīzē, jo Viksna bija neapdzīvota vieta. Viņiem bija trīs bērni. Viens no viņiem (Voldemārs) ir mans vectēvs, kuram savukārt bija septiņi izdzīvojuši bērni. Lūk, Voldemāra dēls Jānis Vanags, kurš ir mans tētis, un viņa jaunākais brālis Mārtiņš palika uz dzīvi Viksnā. Lai arī Vanagi bija trūcīgi, visi izskolojās. Gēns acimredzot bija tendēts zināšanām. Piemēram, Voldemāra māsa Vilma izlasīja visas Viksnas bibliotēkā pieejamās grāmatas, turklāt vairākas reizes. Varbūt Vanagi nebija tik praktiski kā zemnieki, viņi cītīgi pašizglītojās." Kaut vai nedaudz iepazīstot Vanagu dzimtas pēctecus, jāpiekrit pedagoģes teiktajam, ka izglītots cilvēks ir tāds, kurš māc sevi realizēt. Un Vanagi tādi ir!

Nomet vēstuli uz dzelzceļa sliedēm

1949.gadā, kad Latvijā turpinājās represijas, tās skāra arī mammas Rutas ģimeni, kuru no Liezeres izsūtīja uz Amūras apgabalu. Anita pieļauj, ka mamma no čekistiem paglābās tikai tāpēc, ka dzīvoja jau atsevišķi: "Var teikt, ka Vanags paglāba mammu." Skaudrs un gandrīz vai neticams ir stāsts, kā Ruta uzzināja par ģimenes izsūtīšanu: "Viksnā atradās dzelzceļa stacija, tādējādi izsūtītajiem, gribot negribot, nācās braukt tai garām. Mammas brālis Jānis to apzinājās un saprata, tāpēc, braucot caur Viksnu, iemanījās pa grīdas caurumu izmest vēstulīti, kurā pavēstīja, kas ar ģimeni noticis. Vēstuli atrada stacijas priekšnieks, kurš nenobijās to nodot mammai. Tā arī mamma uzzināja, ka ģimene ir represēta." Tautā, vai vēstule ir saglabājusies, Anita atzina, kā nē, piebilstot: "Vienmēr mēs tās svarīgās lietas sākam apzināt par vēlu. Mamma Rutu Matisoni, kura dzimusi un augusi Liezerē, 1948.gadā pēc Cēsu skolotāju institūta beigšanas nosūtīja darbā uz Viksnas skolu. 1949.gadā viņa apprecējās ar Jāni Vanagu un ģimenē piedzima 6 bērni, tostarp arī es."

Tāpat viņa atceras, ka mammai, uzsākot dzīvi Viksnas pusē, bijis ļoti grūti pierast pie šejienes ainavas: "Liezere atrodas netālu no Ērgļiem, kur ir ļoti gleznaina daba. Toties šeit viņu valdzināja Latgales cilvēki, kuri bija sirsniņi un atvērti. Krievu valodā viņa neprata nevienu vārdu, kaut gan kādā mirklī nācās mācīt rasēšanu krievu bērniem. Kopā ar bērniem viņa arī mācījās šo valodu un vienmēr teica, ka krievu tautības cilvēki, kuri bija šeit dzimuši, nekad nesmejās par viņas neveiklo valodu. Mamma Viksnas skolā nostrādāja visu mūžu. Savukārt tētis Jānis ieguva agronoma izglītību un daudz kur bija strādājis. Lai mūs, sešus bērnus, uzturētu, vajadzēja zemīti, bet vecāku darbam nebija nekāda sakara ar lauksaimniecību. Tāpēc tētis izvēlējās tāds vadošus darbus kā, piemēram, būt par brigadieru vai, kā tolaik sauca, *prorabu*. Viksnas pusē dzīvoja Krievu ģimene un citas, kuras veidoja kultūras dzīvi ciemā. Visticamāk, šī kultūras pēda ir šo cilvēku nopelns. Piemēram, tētim nebija nekādas muzikālās izglītības, bet viņš nodibināja Viksnas pūtēju orķestri, kurš spēlēja bērēs, kāzās un kapusvētkos, neskatoties uz to, vai pazina, vai nepazina notis. Tāpat patika spēlēt teātri. Arī toreizējā skolas direktore Nadežda Eglīte mācēja apvienot dažādu tautību ļaudis, tāpēc sabiedriskā dzīve kūsāja, bija aktīva. Pirmās bērnības atmiņas par dzīvesvietu ir tādas, ka dzīvojam veikala vienā galā. Vēlāk mamma ar tēti un brāļa Mārtiņa atbalstu cēla māju, kur tagad dzīvo māsa." Zīmīgi, ka arī mājas būvniecības laikā Vanagi lika lietā izdomu. Anita atceras, ka tētis bija uzmeistarojis lielu mucu ar lieliem riteņiem, kurā ievietoja zāģu skaidas, kaļķi jeb saistvielas un ar skolas zirgu brauca uz ezeru, lai šo masu (līdzīgi kā centrifūgā) pagatavotu: "Visu darija, vārdu sakot, ar pieejamiem līdzekļiem, bet ar prātu. Īstenībā māja iznāca silta, nekad nebija auksti."

Vanagiem nebija variantu

Vecākais Jāņa un Rutas Vanagu dēls Māris pabeidza Rīgas Politehnisko institūtu, apprecējās un apmetās uz dzīvi Jēkabpilī, kur strādāja par inženieri komunālajā saimniecībā. Šobrīd viņš ir devies pelnītā atpūtā un lepojas ar divām meitām (arhitekti un banku darbinieci) un diviem mazbērniem. Anita smeļ, ka Māris pārmantojis tēva aizraušanos ar pūšanu: "Jā, viņš savulaik kopā ar Jāni spēlēja pūtēju orķestri Balvos pie diriģenta Vitolda Dreimaņa. Tāpat bijis studentu orķestra muzikants." Zīmīgi, ka Māris joprojām ir aktīvs un nesēž, rokas klēpi salicis. To pierāda fakts, ka viņš joprojām dejo, ir piedalījies visos Dziesmu un deju svētkos.

Savukārt brālis Jānis vienmēr ir izcēlies ar nopietnu attieksmi pret dzīvi un nekad nav slēpis, ka arī karjera viņam ir svarīga. To apstiprina arī Anita neslēpjot, ka vecāku uzstādījums vienmēr

bijis strikts: "Visiem bērniem ir jāiegūst augstākā izglītība. Mums nebija variantu, kā tagad moderni saka." Jānis pabeidza Jelgavas Lauksaimniecības akadēmiju un šobrīd dzīvo Madonā, kur uzcēla māju. Viņš joprojām māca studentus Rīgas Tehniskajā universitātē. "Padomju laikos nedrīkstēja iegūt divas augstākās izglītības, bet viņam tas izdevās. Jānis pabeidza Ekonomikas fakultāti, tostarp ieguva doktora grādu ekonomikā. Kopā ar sieviņu Dainu viņiem ir 3 bērni un 7 mazbērni. Mums pašiem reizēm sajūk mazbērnu skaits," joko Anita.

Trešais brālis Aivars pabeidzis Mežsaimniecības fakultāti Jelgavā, tagad dzīvo Žiguros. Zīmīgi, ka Aivars bijis Žiguru MRS direktors. "Pastrādāja arī brīvā biznesā, bet tagad ir pensijā. Viņš ir nenormāli uzticīgs mežam. Visu mūžu, tā vien šķiet, ir kopis un audzējis mežu, ko arī turpina darīt vēl šobaltdien. Par to Aivars, manuprāt, priecājas, jo var darīt to, ko grib, un neviens viņu nekomandē," secina Anita. A.Vanagam ar sieviņu Daci ir 4 dēli un 12 mazbērni.

Pati Anita Žigalova (dzimusi Vanaga) mācības uzsāka Liepājas Pedagoģiskajā augstskolā. Piedzimstot dēlam, augstāko izglītību viņa neklātienē ieguva Daugavpils Pedagoģiskajā augstskolā, bet par maģistri, nu jau Latvijas Universitātē, kļuva laikā, kā pati smeļ, kad piedzima jau mazbērni. Anitai ir 3 bērni un 6 mazbērni. Māmiņa un vecmāmiņa lepojas ar meitu Kristīni Midegu, kura dzīvo Jēkabpilī un ir 5 bērnu mamma. Dēls Kristaps Vanags ir uzņēmējs Balvos un strādā kopā ar brāli Andri Žigalovu.

Līga Lauska dzīvo Viksnā un kopā ar Anitu strādā Stacijas pamatskolas Viksnas filiālē. Viņa ir pabeigusi Latvijas Lauksaimniecības akadēmiju, kā arī izskolojusies par skolotāju. Anita jautāta, kā ir strādāt vienā darbavietā ar māsu, atzina, ka atbilde uz šo jautājumu nav tik vienkārša: "Mēs laikiem neesam viegli cilvēki viens otram, jo mums ir stipri raksturi. To esam apjautuši un sapratuši, tomēr lielās vērtības mums ir vienas un tās pašas. Vienalga es zinu, ka vienmēr iešu pie māsas, ja būs nepieciešams. Vanagi necenšas uzspiest viens otram savu viedokli un ļauj palikt pie savējiem." Līgai ir pieci bērni un nesen piedzima pirmais mazbērns!

Vanagu ģimenes pastārtis Andrs Vanags pabeidza Jelgavas Lauksaimniecības akadēmijā to pašu fakultāti, ko brālis Jānis. Viņš bijis pat kolhoza priekšsēdētājs Vectilzā, bet šobrīd vada savu firmu (dzīvo Viksnā). "Es, Līga un Andrs esam palikuši Viksnā. Nereti tiekoties, pārrunājam un padiskutējam, vai tiem, kuri no Viksnas ir aizbraukuši, un tiem, kuri palikuši, ir labāka dzīve. Īstenībā aizbraucējiem klājas labāk, jo acimredzot Viksnā nav kur izvērsties," secina A.Žigalova. Jāpiebilst, ka Anita apbrīno Andra sievu Sandru: "Kāpēc? Viņa, neskatoties uz to, ka ir Rīgas meitene (strādā veterinārajā dienestā), zina un pārzina ne tikai katru Viksnas pagasta, bet arī Latgales sētu." Andrs ir 3 bērnu tētis, bet mazbērnu pagaidām nav.

Viens otram neuzplijas

Runājot par dzimtas tradīcijām, Anita secina, ka Vanagu lielāka sanākšana kopā bijusi pirms vairākiem gadiem: "Šķiet, sapratām, ka saiknes nav tik stipras, lai mākslīgi un obligāti kaut ko regulāri organizētu. Neformāli tiekamies pēc kapusvētkiem. Mēs esam ļoti dažādi, kaut gan, piemēram, meita Kristīne, kad 1.maijā svin dzimšanas dienu, kopā aicina brālēnus, māšicas un radīņus. Viņiem ir tematiskas sanākšanas kopā, piemēram, orientēšanās pa Jēkabpili." Jautāta, vai gatava arī neprātīgiem piedzīvojumiem, viņa atsmēja, ka kalnu slēpošanu izmēģināja 50 gados. "Tas bija pārpratoms, bet iepatikās. Mazbērniem tagad ir citas intereses. Galvenais, ja sanākam kopā, lai izpaliek tukša vāvuļošana. Tagad dzīve ir tik dinamiska, ka dažbrīd pat grūti saplānot laiku savas ģimenes robežās, turklāt intereses, kā arī iespējas ir ļoti dažādas."

Dāvana dzimšanas dienā. Foto tapusi pirms 4 gadiem Žiguru pusē, kad Aivars Vanags uzaicināja brāļus un māsas uz ekskursiju mežā. „Tā tostarp bija arī manas dzimšanas dienas dāvana. Jauki!” uzskata Anita.

“Lido augstu, bet viens”

Anita spriežot, kā dzīvot ar uzvārdu ‘Vanags’, atzina, ka viņai patīcis brāļa dēla Induļa savulaik “Vaduguni” teiktais: “Lido augstu, bet viens.” Tāpat skolotāja zināja stāstīt par faktu, kas, viņasprāt, raksturo Vanagus: “Kad tētis agri nomira, Andrs, kurš tolaik mācījās vidusskolā, mammai teica, ka ies strādāt par traktoristu, lai varētu palīdzēt. Mamma, protams, tam nepiekrita.”

Vanagi apglabāti Andrakalnā, Kubulu pagastā. Viņi, tostarp Anita, lepojas ar visiem savas dzimtas pārstāvjiem, īpaši vecākiem. “Runājot par mani brāļiem un māsām, radiem, brālēniem un māsiņām, jāsecina - katrs ir daudz ko panācis savā jomā, arī labus bērnus izaudzinājuši, kas ir ļoti, ļoti svarīgi. No katra arvien kaut ko mācos.” Pētiņš nav, tomēr pedagoge secina, ka Vanagu dzimtas pārstāvji pārsvarā piedzimst rudenī, turklāt pietuvinātos datumos.

Viens no Vanagiem

Anita lepojas arī ar tēva māsas dēlu un savu brālēnu Klāsu Vāveri, kuru viņa pozitīvi raksturo kā stūrgalvīgu sava ceļa gājēju. Viņš ir viens no Latvijas pazīstamākajiem mūzikas apskatniekiem, īpaši jau 80.gadu paaudzei, kas uzauga ar žurnālu “Liesma” un tajā publicētajiem Latvijas Rokmūzikas enciklopēdijas sērijas rakstiem. Viņš ir daudzu rokmūzikai veltītu grāmatu tulkotājs, melomāns, “Šūpuļdziesmu” izlašu sastādītājs, grāmatas “Šūpuļdziesmas pieaugušajiem” autors. Grāmata ir savdabīgs autobiogrāfisks darbs, kurā Klāsa personiskā pieredze savijusies ar viņa varoņu - rokmūziķu dzīvi. Savulaik uz TVNET žurnālista Jāņa Žildes jautājumu, - kā tu pats raksturotu šo darbu, Klāss atbildēja: “Nav ne jausmas, ko atbildēt uz šādu jautājumu, bet teikšu, ka tā ir pateicība. Pateicība visādiem ļaudīm, kas ietekmējuši manu dzīvi, ar kuriem esam bijuši kopā dažādās mana un viņu mūža stadijās un situācijās. Tā sagādājis, ka šie ļaudis ir Dilans, Pink Floyd, Lenons un Led Zeppelin... Uldis Rudaks teica, - tas esot dzīvesstāsts caur muzikāliem piedzīvojumiem. Varbūt precīzāk - muzikāli piedzīvojumi kā dzīvesstāsts. Jo, domājot par Tomu Veitsu vai Raimonu Paulu, viņu dziesmām un mūsu attiecībām, es nevaru nedomāt par sevi. Protams, ir visai egocentriski uzskatīt, ka mans dzīvesstāsts var izrādīties interesants arī citiem, taču bija cerība, ka tajos tekstiņos, lai cik tie vienkārši un personīgi, ir arī sajūtas un nojausmas, kas var būt tuvas un saprotamas vēl kādam, kuram tās savukārt ļautu aizdomāties par sevi. Tieši tādēļ, ka vienkārši un personīgi. Un, protams, tur ir arī Pauls un Veitss, kuri neko nenojauš. Starp citu, rakstot biju sev noteicis tikai vienu ierobežojumu - izvairīties no vārdiem, ar ko šos cilvēkus apraksta parasti: varonis, superzvaigzne, leģenda, leģendārs, klasiķis.” Savukārt viņa māsa Krista Vāvere ir pieredzējusi mediju komunikācijas un prezentāciju prasmju trenere, konsultante, žurnāliste ar lielu praktisko pieredzi.

Patīk sakoptā Latvija

Anita ar dēla Kristapa ģimeni vairākus gadus valsts svētkus ir sagaidījuši galvaspilsētā, pie Brīvības pieminekļa noliekot no Viksnas vestos ziedus. Viņa zina teikt, ka, lai noskatītos parādi, jāierodas laikus: “Ja ierodies pēdējā brīdī, tad jāraugās cilvēku mugurās. Kā sagaidīsim Latvijas simtgadi? Par to vēl domājam.

Svētkiem noteikti ir jābūt. Priecājos par sakopto Latviju, par sakoptajām lauku sētām.” A.Žigalova piekrīt, ka daudziem, dzīvojot padomju laikos, bija maz informācijas par brīvo Latviju. Arī viņa savulaik sev uzdevusi jautājumu, kāpēc mamma radi izsūtīti uz Sibīriju: “Viņa zāli plāva kā ar bārdas nazi. Vai tas ir budzis, kurš tā māk strādāt?”

“Re, kur Vanadziņi”

Šobrīd vecākais no Vanagiem ir Māris, kurš dzīvo Jēkabpilī. Jautāts, kā sadzīvo ar uzvārdu ‘Vanags’, novadnieks, smeļot atklāja, ka nevarētu teikt, ka skolā būtu kaut kā apcelts: “Tā kā mēs bijām seši, tad parasti, tantes mūs ieraugot, noteica: “Re, kur Vanadziņi.” Bērniībā un jaunībā mums gāja ņīgu ņāgu. Atceros, kā elektrība *ienāca* Viksnā. Tēvam jaunas lietas, kas tik tikko parādījās, ļoti patika. Viņš bija viens no pirmajiem, kas visu gribēja pamēģināt un izmēģināt, tostarp teātri spēlēt. Tāpat ņēmās ar veļmašīnu, kas galarezultātā pārtapa par kāpostu griežamo mašīnu. Reāli atceros, ka bija tādas lietas, ko citi atturējās darīt. Savukārt tētis teica: “Tad kurš, ja ne mēs.” Piemēram, jāizpalīdz, kaut kas jāizdara. Citādāk nevarējām. Mamma palika vienīgā no savas ģimenes, kuru neizveda, tāpēc viņa īpaši jūta līdzī cietējiem. Protams, mums jāzina savas saknes, jāpēta dzimtu vēstures, lai zinātu arī to, kam mēs atstāsim Latviju.” Runājot par valsts svētkiem, Māris ir pārliecināts, ka uz jebkuriem svētkiem ir jāgatavojas: “Tie nesākas svētku dienā plkst. 12.00, plkst. 16.00 vai plkst. 20.00. Ir jāgatavojas un savas domas jāvirza valsts attīstības virzienā. Kurš tad, ja ne mēs?”

Lūgts raksturot Vanagus, Māris Vanags atklāja, ka Jānis ir sabiedrības sociālo zinātņu pētnieks: “Aivars ir liels Latvijas patriots. Negribas jau lielīties, bet pērn Raiņa dzimtajā vietā Tadenavā lapas grābām, bet šogad vienā pēcpusdienā visas lapas nogrābām brāļu kaudziņu “Kalna Kaibēnos”. Kurš, ja ne mēs? Izrādījās, ka memoriālā muzeja platība netālu no Vecpiebalgas ir liela, turklāt tā atstāta padzīvojušas kundzes pārziņā. Mēs tur iestādījām arī puķes. Anita? Jā, emocionāla, kā sievietei būt tas arī pienākas. Viņa ir daudz darījusi, lai noturētu jauno paaudzi no slidenākām takām. Anitai ir panākumi, un to nevar noliegt. Ne visi visu zina, un ir lietas, kas nav jāzina. Līga, vai Dieviņ... Apbrīnoju, kā viņa šajos laikos ir izvilksusi meitas. Cepuri nost, zemu klanos viņas lielā veikuma priekšā! Andrs arī ir Balvu un Viksnas patriots. Viņš ne tikai paspēj kārtot biznesa lietas, bet arī atlicina laiku Andrakalna kapu sakopšanai. Viņš ir atsaucīgs un vienmēr gatavs nākt palīgā.”

Māris Vanags svētku priekšvakarā vēl nepazust mūsu Latvijai: “Būsim stipri visi kopā!” Viņš cer, ka pēc 100 gadiem bez Rīgas būs arī citas pilsētas, kā arī nepazudīs lauki: “Būtu skumji, ja tas tā notiktu. Skumji atzīties, ka, sākot no savām ganu gaitām jūspusē, esmu redzējis un joprojām redzu, ka cilvēku paliek mazāk un mazāk. Starp citu, Viksnā divas mājas ar savām rokām uzbūvēja tēvs un viņa brālis. Tas ir paraugs jaunajai paaudzei... Lai Balvi dzīvo, lai Viksna dzīvo!”

Vēl pavisam nesen jaunākais no Vanagu dzimtas bija pusotru gadu jaunais Jēkabs, kurš ir Anitas mazdēliņš. Zīmīgi, ka 28.oktobrī dienas gaismu ieraudzīja pirmais Līgas Lauskas mazbērniņš Erna (šajā pat dienā Aivara dēlam Kasparam palika 40 gadi, dienu vēlāk - Jāņa mazdēls Artūrs Aleksandrs, kurš dzīvo Polijā, svinēja 14.dzimšanas dienu).

Fotomirkļi

Baltijas ceļā. Viksnas ļaudis Alberta Vrubļevska vadībā aktīvi piedalījās Baltijas ceļā. Foto no labās - Līgas Lauskas vīrs ar bērniem.

Startēs finālā Rīgā. 23.oktobra laikrakstā “Vaduguns” informējam, ka Kubulos Latgales pusfinālā divas mūsu komandas izcīnīja tiesības startēt prāta spēļu simtgades finālā Rīgā. Tolaik A.Žigalova atklāja, ka viņa ar savu komandu cīnīsies Zemgales pusfinālā. Kā veicās? Arī viņas komanda “Kam vēl nav 100, tas var” (foto) 10.novembrī dosies uz galvaspilsētu...

Pieņemšanā pie prezidenta. Anitas meita Kristīne pēc tikšanās ar prezidentu Raimonu Vējoni un viņa dzīvesbiedri Ivetu Vējoni mammai atklāja, ka prezidenta kundze kā magnēts pievelk bērnus - lieliski saprotas ar tiem.

Ir arī savi sportisti. Līgas Lauskas meita Klīnta regulāri skrien taku skrējienā “Stirnu buks”, kur izcīna godalgotas vietas.

Materiāls ir sagatavots ar Valsts reģionālās attīstības aģentūras finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.

Sagatavoja E.Gabranovs

Brīvības ielas stāsti

Tagad tikai drupas un garšīgo desu atmiņas

Vai nav jocīgi - ražošanas uzņēmuma sen vairs nav, bet sarunās cilvēki joprojām mēdz to pieminēt. Saka taču, - braucam uz mežu aiz gaļas kombināta, ejam 'nūjot' uz gaļas kombinātu, dzīvojam tur - aiz gaļas kombināta... Tas nozīmē, ka atmiņas par kādreiz bijušo ražotni joprojām ir dzīvas. Kāpēc gan lai tā nebūtu, ja kādreiz tur strādāja ap 300 cilvēku. Tad vakarpusē Brīvības iela bija pilna cilvēku, kuri pēc darba maiņas lēnām devās mājup.

Vēja pūsma līdz pilsētai mēdza atnest kombinātam raksturīgo smārdu. Jā, uz turieni furgonos veda lopus, kur pārstrādes cehos no tiem saražoja produkciju un sūtīja tālu prom no Balviem. Kāds labums jau *atleca* arī pašiem, bet rindas pie nelielā veikaliņa bija milzīgas un pat *niknas*. Katram gribējās kādu gabaliņu labākai maltītei, un privileģēti bija tie, kuriem kombinātā strādāja radnieki, draugi vai kādi *blata sistēmas* atbalstītāji. Sen no tā visa palikuši tikai atmiņu stāsti.

Lopu rindas aiz vārtiem

HELĒNA BIRSKA ir Balvu pilsētas vienaudze. Viņas darba mūžs ar kombinātu saistās kopš tā celtniecības laikiem – 60. gadiem. Labi atceras barakas, kur kādreiz dzīvoja strādājošie, līdz vēlāk viņiem uzcēla daudzdzīvokļu mājas. Helēnai labā atmiņā ir lopu pieņemšana. Savukārt DAINAI PUĻAI, arī ilggadējai kombināta darbiniecei, labā atmiņā rosība putnu cehā.

Sākumā kombināta bāzē pieņēma visus lopus, ko atveda, bet vēlāk ar kolhoziem un padomju saimniecībām slēdza līgumus un veda pēc grafika. Maiņā pieņēma aptuveni 200 liellopus un 400 sūkļopus. Nācās strādāt līdz pat pusnaktij, jo aiz vārtiem gaidīja mašīnu rinda. Kā notika pieņemšana? Lopiem ausis lika numurus, nosvēra katru dzīvnieku un novērtēja tā kvalitāti – augstākā, vidējā vai zemākā labuma lops. Tos sadzina aplokos. Parasti dzīvniekus pirms kaušanas tajos turēja kādu dienu, lai atbrīvotu kuņģus. Vairāki aploki bija arī pirmskautuvē, kur lopus ielika uz nakti. Bāzē bija atsevišķs grāmatvedis un uzskaitvedis. Pēc 1970. gada lopus no saimniecībām pieņēma jau pēc skaita un naudu maksāja pēc gaļas iznākuma. Tad ieviesa tetovēšanu. Saimniecībām un kolhoziem iepriekš izsniedza numurus un uz bāzi atveda jau apzīmētus lopus. Kautuvē šo numuru nogrieza ar dzīvnieka auss daļu un piešuva kautķermenim. Pēc tam gaļas kvalitāti novērtēja feldšeris, kad ķermenis izgāja caur svariem. Tā kombinātā bija jauna darba metode.

70. gados strādāja divas kautuves līnijas – liellopu un sūkļopus. Dzīvnieku iedzina boksā, apdullināja ar strāvu, tad ar pacēlāju pacēla augšā. Viss dirāšanas process bija roku darbs. Sūkļopus Balvu gaļas kombinātā kāva bez apdullināšanas.

Garšīgie pelmeņi

Putnu cehs bija atsevišķa saimniecība, kur pārstrādāja vistas, broilerus, pīles, mazāk zosis un tītarus. Rudenī kāva arī trušus, ko nodeva individuālie audzētāji. Pīļu vairums nāca no Viļakas. Cehā strādāja pat trīs maiņas, un katrā nokāva 1-2 tūkstošus pīļu. Vistas piegādāja Gulbenes rajona "Spars" vistu ferma, tītarus un broilerus veda no Madonas rajona. 90. gadu sākumā pirmais beidza pastāvēt tieši putnu cehs.

Putnu cehā 70. gados bija iekārtots pelmeņu cehs, kur ražoja garšīgos Sibīrijas pelmeņus. Tos gatavoja no augstākā labuma cūkgaļas un liellopu gaļas, olām un garšvielām. Pie reizes der atcerēties kombināta ēdnīcu. Ļoti īpaša un slavējama vieta, kur ļoti garšīgi gatavoja. Strādājošie te pusdienoja, izmantojot talonus.

Degustēja katru rītu

ZINAĪDA BĒRZIŅA strādāja desu cehā. Viņa atceras, ka kombinātā darbu parasti uzsāka profesionāli tehnisko skolu beidzēji un kadru bijis pietiekami. Ko tikai toreiz te neražoja! Ražoja vārtās desas – *Igauņu, Doktora, Bērnu desu* ar sieru, bija pirmās šķiras pusžāvētas, augstākā labuma desas, arī sardeles, cisiņi, gatavoja žāvējumus, kopā aptuveni 50 produkcijas veidus. Ražošanas procesā cehs saņēma atdzesētu gaļu, pēc tam to samala, sasmalcināja, sasālīja un uz 1-2 diennaktīm nolika atdzesēšanas kamerā. Tad pēc attiecīgās receptūras gatavoja desu masu. Pēc tam šī masa nonāca pie *šprices* – speciālas mašīnas, kas ar spiedienu masu

Strādājošo aktivitātes. Kombinātam bija savs koris (foto), ko vadīja Vitolds Dreimanis, darbojās arī vīru un sieviešu vokālie ansambļi, deju kolektīvs, pūtēju orķestris. Mākslinieciskās pašdarbības kolektīviem bija sarūpēti tērpi, pašdarbnieki uzstājās svētkos. Balvu gaļas kombinātā svētkos ciemojušies tādi slaveni mākslinieki kā Raimonds Pauls, Edgars Liepiņš, Uldis Stabulnieks, Imants Kalniņš, Nora Bumbiere...

Darba ikdiena bijušajā gaļas kombinātā. Kombinātā bija simtiem strādājošo, cilvēkiem bija darbs un labs atalgojums. Lopu pieņemšanas bāzē strādāja aptuveni 30 cilvēku, putnu cehā – ap 40, subproduktu cehā – kādi 25 darbinieki. Dienas laikā nokāva aptuveni 200 liellopus un 300 cūkas.

iepildīja apvalkā. Vēl pēc laika desas aizriboja uz kūpinātavu, kur tās izgāja tālāko tehnoloģisko procesu. Cehā ražoja arī pusfabrikātus – kotletes un fasētu malto gaļu. Zina stāsta, ka tolaik ceha darbiniecēm no desām vai galva reibusi, jo katru rītu ražojumus nācies degustēt, lai novērtētu kvalitāti. Vai Zinaida ar desām *draudzējās* arī tagad? Saka, ka tikpat kā nē. Lai arī lielveikalos desu izvēle ir bagātīga, starp tām nav nevienas tādas, kas garšotu līdzīgi kādreiz Balvu kombinātā ražotajām.

Pārstrādāja visu ko

Utilcehā savāca atkritumus no visiem cehiem un arī tos pārstrādāja. Asinis pārvērta asins miltos, no gaļas atlikumiem un kauliem saražoja gaļas kaulu miltus, ko sūtīja uz kombinētās barības rūpnīcu. Taukus, kas radās no gaļas miltu pārstrādes, savāca ziepju rūpnīcai. Savāca arī lopu kuņģu saturu, ko veda uz Viksnu un izbaroja cūkām.

Uz kuriem veda gaļu un citus produktus?

- Gaļu ar mašīnām veda uz Staciju un tur lādēja aukstumvagonos. Tie *gāja* tālāk uz Krieviju. Sūtīja arī uz saldētavu Rīgā.
- Rudeņos pieņēma aļņus, sezonā sanāca ap 500-600, ko parasti saldēja un sūtīja uz Zviedriju.
- Putnus sūtīja uz Rīgu, Ļeņingradu un Maskavu.
- Savāca virsnieres, aizkuņģa dziedzerus, hipofīzes, ko sasaldēja un sūtīja farmācijai. Kādu laiku savāca arī nedzimušo teļu asinis, lai gatavotu plazmu - tas bija vāciešu pasūtījums.
- Izkausētos taukus mucās sūtīja uz Kubu.
- Putnu spalvas kaltēja speciālās centrifūgās. Tās sūtīja uz Līgatni, kur izmantoja spilvenu pildīšanai. Cieņā bija pīļu spalvas un zosu dūnas.
- Ādas attaukoja un sasālīja, tad šķiroja un sasālītas sūtīja uz Rīgu.

Kas tagad atrodas bijušajā teritorijā

Vispamanāmākais te ir SIA "Auto Kruīzs", kas sniedz maksas pakalpojumus. Teritorijā atrodas autoserviss, automazgātuve, administratīvā ēka un veikals. Arvien sakoptāks kļūst ezera karsts, par ko rūpējas uzņēmuma īpašnieks.

Teritorijas kādu daļu aizņem Leonīda Ikaunieka kokzāģētava, tālāk redzami lieli šķeldas kalni, ko sarūpējis Jānis Kočāns. Aptuveni 2 hektāru īpašums pieder Arkādijam Arhipovam, ko viņš būtu gatavs pārdot, ja atrastos nopietns pircējs. Pensionārs sava īpašuma teritoriju iespēju robežās ir sakārtojis. Te nav graustu, gar sētu, kas saglabājusies vēl no ražojošā kombināta laikiem, ielas pusē iestādīti augļu kociņi, skaisti zaļo jaunās eglītes un priedītes. Apsaimnieko arī diķi, kur vasarā zied ūdensrozes.

Pilnīgs pretstats šīm teritorijām ir Balvu novada pašvaldībai piederošais 7,6 hektāru lielais īpašums ar nojaukto ēku drupām un krūmiem, kas te zaļo un pieņemas spēkā.

Meklējam atbildi

Par remontdarbiem
autoceļā Rugāji - Tikaiņi

Foto - A. Kirsanovs

Rugāji – Tikaiņi. Attēlā redzams ceļš, kuram paredzēti remontdarbi. Vēstules autore jautā, kādēļ ceļu paredzēti remontēt līdz "Rūķīšiem"? Rugāju novada domes priekšsēdētāja Sandra Kapteine sarunā ar laikrakstu "Vaduguns" precizēja, ka remontdarbi paredzēti nevis līdz "Rūķīšiem", bet gan 950 metru garā posmā ceļā Rugāji – Tikaiņi. Jāpiebilst, ka no attēlā redzamās vietas līdz lauku tūrisma mītnei "Rūķīši", kā rakstīts arī reklāmas plakātā, ir 900 metri. "Viena no pašvaldības funkcijām ir uzņēmējdarbības veicināšana, un pašvaldības uzdevums ir radīt attiecīgu infrastruktūru uzņēmējiem. Un kas gan radīs darbavietas iedzīvotājiem un arī maksās nodokļus pašvaldības budžetā citu funkciju veikšanai? Saņemot iesniegumu par ceļa sakārtošanu, pašvaldība nevar ignorēt uzņēmējus, un dome lēma atjaunot šo ceļa posmu. Protams, tiek domāts par tālāku ceļa seguma atjaunošanu visa tā garumā," skaidro S. Kapteine.

Laikraksta "Vaduguns" redakcija saņēma lasītājas vēstuli. Sieviete jautā par plānotajiem remontdarbiem ceļa posmā Rugāji – Tikaiņi jeb, kā raksta vēstules autore, no Brāļu kapiem līdz lauku tūrisma mītnei "Rūķīši".

"Kāpēc līdz "Rūķīšiem"?"

"Laikam pienācis laiks, kad jāsaka: "Pietiek!" Dzirdams, ka Rugājos drīzumā realizēs remontdarbus ceļa posmā no Brāļu kapiem līdz lauku tūrisma mītnei "Rūķīši". Nesaprotu, tā ir ģirgāšanās par novada iedzīvotājiem? Kas tas par izņēmumu? Vai tiešām nav, kur naudu likt? Saprotu, teiks, ka nauda domāta ceļu remontiem. Tad jau labāk būtu saremontējuši ceļu, kas ved uz skolu. Tur ir bedres, arī divas automašīnas nevar normāli samainīties. Arī Kurmenes ielā normālus gājēju celiņus varēja sataisīt. Novadā taču ir arī daudz citu sliktu ceļu vai māju, pie kurām nav pat normālu piebraucamo ceļu, bet nē - redz, jālej asfalts! Rodas arī jautājums – kāpēc remontdarbi paredzēti līdz "Rūķīšiem", nevis līdz, piemēram, Tikaiņiem? Tagad braucu pa šo ceļu, un tās ir vienkārši šausmas, nemaz nerunājot par vasaru, kad tur ar vieglo automašīnu nemaz nebija iespējams pabrukt. Turklāt, lai uzlietu asfaltu minētajam ceļa posmam, tik mazam novadam kā Rugājiem būs taču nepieciešama astronomiska summa!" neizpratnē ir lasītāja.

Saņem iesniegumu no iedzīvotājiem un uzņēmējiem

Rugāju novada domes priekšsēdētāja SANDRA KAPTEINE skaidro, ka noslēdzies iepirkums, kurā plānots vidusskolas iebraucamajam ceļam un diviem pašvaldības ceļu posmiem - Vitolu ielai Skujetniekos un ceļam Rugāji – Tikaiņi (950 metru posmā) - uzklāt asfalbetona segumu. Par šiem remontdarbiem bijis arī publiskais iepirkums, ar kuru ikviens interesents var iepazīties Rugāju novada pašvaldības interneta mājaslapā. Tomēr kādēļ izvēlēts tieši šis ceļa posms? "2016.gadā Rugāju novada dome saņēma iesniegumu, kuru bija parakstījuši 19 iedzīvotāji un uzņēmēji, ar lūgumu sakārtot šo ceļa posmu. Turklāt, braucot pa šo ceļu, nedaudz nostāk no tā atrodas novada publiskā pludmale. Tāpat šo ceļu posmu izmantojam, lai dotos uz estrādi. Tāpat, ņemot vērā, ka ceļa segums bija nolietots, tika pieņemts lēmums to, atbilstoši finansiālajām iespējām, sakārtot. Šos remontdarbus akceptēja vēl iepriekšējā sasaukuma deputāti. 2016.gadā tika izbūvēta ceļa seguma pamatne ar nosacījumu, ka trīs sezonu laikā jāuzklāj asfalbetona segums. Esam izskatījuši visus variantus un kopā ar ceļu speciālistiem nonācām pie ceļa posma sakārtošanas ekono-

miskākā variantā. Piemēram, ceļam netiks uzklāts dubultās virsmas segums, jo tas ik pēc 5 - 6 gadiem jāatjauno, kas prasītu nelietderīgus tēriņus. Tādēļ, šo ceļa posmu asfaltējot, tiks sašaurināts arī tā platums. Tāpat, skatoties to, kādas šobrīd ir grants ceļu atjaunošanas izmaksas, pēc tam arī to ikdienas uzturēšana, tad, izveidojot grants segumu, ilgtermiņā izmaksas būs daudz lielākas. Arī grants segums periodiski jāatjauno, un grants kubikmetra izmaksas nemaz nav tik mazas. Lasītājai arī šķiet, ka būvuzņēmēji gatavi braukt ar visu apjomīgo asfaltēšanas tehniku tad, kad pašvaldība uzaicina. Vitolu ielas asfaltēšanas darbu iepirkums bija izsludināts jau divas reizes - 2017.gada augustā un 2018.gada jūlijā, taču neviens pretendents nepieteicās. Arī uz skolas piebraucamā ceļa asfaltēšanu iepirkumā neviens pretendents vasarā nepieteicās. Kad plānots uzsākt remontdarbus ceļa posmā Rugāji – Tikaiņi? Līgums par remontdarbiem noslēgts, bet skatīsimies pēc situācijas. Ja laika apstākļi ļaus, remontdarbi tiks uzsākti šoruden, ja nē, būs tehnoloģiskais pārtraukums un darbi tiks atlikti līdz nākamā gada pavasarim," skaidro S. Kapteine.

Plānoti remontdarbi galvenajā ielā

Novada domes priekšsēdētāja stāsta, ka pēdējo gadu laikā grants ceļu sakārtošanai novirzītas ievērojamas summas. Atsevišķi ceļa posmi ir arī pilnībā atjaunoti, izmantojot pašvaldības ceļu fonda līdzekļus. "Piemēram, 2017.gadā, papildus saņemot arī līdzekļus plūdu seku likvidēšanai, grants ceļu atjaunošanā kopumā ieguldīti 250 000 eiro. Arī šogad līdzekļi pārsvarā novirzīti grants ceļu sakārtošanai. Turklāt kapitāli pārbūvēti grants ceļi desmit kilometru garumā, realizējot Lauku atbalsta dienestā iesniegto projektu lauksaimnieciskās produkcijas ražotāju atbalstam. Tāpat jāuzsver, ka visus pašvaldības ceļus nevar vienlaikus sakārtot. Prioritāte ir ceļi ar lielāku transporta intensitāti. Savukārt ceļi, kas ved uz mājām, ir pašu īpašnieku ziņā," skaidro S. Kapteine.

Viņa piebilst, ka nākamgad plānots realizēt arī apgaisojuma ierīkošanas un gājēju trotuāra izbūvi Rugāju ciema Kurmenes ielā, kas ir Satiksmes ministrijas īpašums. "Tie ir vieni no plānotajiem darbiem, kas Rugāju novada iedzīvotājiem nozīmīgi un aktuāli daudzu gadu garumā. Diemžēl valsts neredzēja iespēju atbalstīt šī ceļa labiekārtošanu. Lai nonāktu līdz projekta izstrādei, bija nepieciešams pārņemt trotuāra daļu pašvaldības valdījumā, ko arī izdarījām. Ir ieguldīti līdzekļi un izstrādāts projekts nepieciešamajiem darbiem. Tagad atliek izsludināt iepirkumu, lai sāktos ietves labiekārtošana," par plānotajiem darbiem tuvākajā nākotnē stāsta S. Kapteine.

Lasītājs jautā

"Vai par laikus nenomaksātu naudas sodu aug procenti?"

"Piemēram, saņemot naudas sodu par atļautā ātruma pārkāpšanu, administratīvā pārkāpuma protokolā lasāms teksts, ka, nenomaksājot naudas sodu noteiktā termiņā, iestājas sekas. Kādas tad īsti ir šīs sekas? To, ka, nesamaksājot naudas sodu, nevar iziet tehnisko apskati, saprotams. Vai par laikus nenomaksātu naudas sodu aug arī procenti?" jautā lasītājs.

Administratīvā pārkāpuma protokolos par ceļu satiksmē izdarītu pārkāpumu rakstīts: "Ja uzliktais naudas sods nav samaksāts noteiktā termiņā, tad iestājas LAPK 299.1 pantā minētās sekas." Iepazīstoties ar šajā pantā minēto, jāsecina, ka par soda procentiem nekas nav minēts. Savukārt, ja uzliktais naudas sods par administratīvo pārkāpumu ceļu satiksmē nav samaksāts noteiktā termiņā (ne vēlāk kā 30 dienu laikā no soda uzlikšanas dienas), līdz naudas soda samaksai aizliegts:

- izsniegt pārkāpuma izdarītājam transportlīdzekļa vadītāja apliecību;
- veikt pārkāpuma izdarītājam piederošo transportlīdzekļu valsts tehnisko apskati un reģistrācijas darbības transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistrā vai traktortehnikas un tās vadītāju informatīvajā sistēmā, izņemot transportlīdzekļa norakstīšanu un transportlīdzekļa reģistrācijas pārtraukšanu uz laiku, nododot numura zīmes;
- ar transportlīdzekli, ar kuru izdarīts pārkāpums un kas reģistrēts ārvalstīs, izbraukt no Latvijas.

Ja naudas sods nav samaksāts gada laikā no dienas, kad lēmums par naudas soda uzlikšanu stājies spēkā, stājas spēkā transportlīdzekļu vadīšanas tiesību izmantošanas aizliegums un transportlīdzekļa vadītājam aizliegts vadīt transportlīdzekļus līdz naudas soda samaksai. Šī panta nosacījumi attiecināmi arī uz mehānisko transportlīdzekļu pārvietošanās noteikumu pārkāpumiem Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes krasta kāpu aizsargjoslā, pludmalē vai īpaši aizsargājamā dabas teritorijā.

Informē CSDD

Darba laiki svētkos

Informācija par Ceļu satiksmes drošības direkcijas (CSDD) klientu apkalpošanas centru darba laikiem valsts svētkos.

11.novembris (svētdiena): Lāčplēša diena, strādā tehniskās apskates stacija Rīgā, Antenas ielā 2, no pulksten 8 līdz 16. CSDD Balvu nodaļa nestrādā!

17.novembris (sestdiena): pirmssvētku diena. Tām tehniskās apskates stacijām, kurām sestdiena ir darba diena, tā būs par stundu īsāka. CSDD Balvu nodaļa nestrādā!

18.novembris (svētdiena): Latvijas proklamēšanas diena. Brīvdiena!

19.novembris (pirmdiena): strādā tehniskās apskates stacija Rīgā, Antenas ielā 2, no pulksten 8 līdz 16 (saskaņā ar likumu "Par svētku, atceres un atzīmējamām dienām", ja 18.novembris iekrīt sestdienā vai svētdienā, par brīvdienu nosaka nākamā darba dienu).

Ikdienā CSDD Balvu nodaļā (Robežziela 1) transportlīdzekļu reģistrāciju un tehnisko apskati transportlīdzekļiem ar pilnu masu līdz 3500 kilogramiem var veikt katru darba dienu – no pirmdienas līdz piektdienai (no pulksten 8.30 līdz 17). Tehnisko apskati iespējams veikt arī pēc iepriekšēja pieraksta, zvanot uz tālr. 67025777

Paziņojums

Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA) Balvu filiāle un EURES tīkls aicina uzņēmumus piedalīties darba devēju seminārā, kas notiks 2018.gada **23.novembrī plkst. 12.30** Balvu Novada muzeja konferenču zālē, Brīvības ielā 46, Balvos. Seminārā varēs uzzināt par darba tirgus situāciju, NVA un EURES pakalpojumiem, kā arī aktīvajiem NVA nodarbinātības pasākumiem darba devējiem. Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) Balvu nodaļas pārstāvis informēs arī par ārzemnieku nodarbinātības jautājumiem Latvijā. **Dalību pieteikt līdz 20.11.2018.** Kontaktpersona: Lilita Mežale (tāl. 28399763 vai Lilita.Mežale@nva.gov.lv).

Pasākums tiek īstenots ESF projekta Nr.7.1.2.1./15/001 "EURES tīkla darbība Latvijā" aktivitāšu ietvaros. Vairāk informācijas mājaslapā www.nva.gov.lv/eures

Pērk

SIA "CĒSU GAĻAS KOMBINĀTS"
par augstām cenām iepērk
JAUNLOPUS un LIELLOPUS
26185703 • 25573447 • 29172343

SIA ALNIAS
IEPĒRK ZĀGĀLĀKUS EUR/m³

Diametrs	Egļe				
	Ganums	3,7	4,3	4,9	5,5
14-17	55	55	55	55	55
18-24	72	70	75	70	73
25+	72	70	75	70	73

Diametrs	Priede				
	Ganums	3,7	4,3	4,9	5,5
14-17	55	55	55	55	55
18-24	72	70	72	70	70
25+	72	70	72	70	70

Garumus iepriekš saskaņot!
Piegādes vieta: Varakļāni. Ir transports!
www.alnias.lv
SAMAKSA VIENAS DIENAS LAIKĀ!
Tāl. 29806775, 25916403, 64866070

Pērk
Cirsmas, meža īpašumus, izstrādes tiesības, neizpirktus un citādi apgrūtinātus īpašumus.
Ātra izvērtēšana.
AUGSTAS CENAS. Tūlītēja samaksa.
26563153

PĒRKAM
* Augošu koku cirsmas un sortimentus pie ceļa;
* Papīrmalku ostās: (Rīgā, Mērsragā, Liepājā)
Meža īpašniekiem:
• Veicam bezmaksas konsultācijas;
• Palīdzam meža taksācijas sagatavošanā, cirsmu iesniegšanā;
• Palīdzam iesniegt ciršanas pieteikumu VMD.
Metsā
Telefoni informācijai: 26115369; 67804343
www.metsaforest.com.lv

SIA "LATVIJAS GAĻA" **iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus.** Samaksa tūlītēja. Svāri. Tāl. **28761515.**

SIA "Lauku Miesnieks" **iepērk mājlopus.** Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svāri. Tāl. **20207132.**

Piedāvā darbu

SIA "G.G Fabrika" sakarā ar paplašināšanos piedāvā darbu Kubulos:
HIDROMANIPULATORA VADĪTĀJAM (automašīna Kamaz, darbs teritorijā);
ATSLĒDZNIEKAM;
ZĀĢU OPERATORIEM,
PALĪGSTRĀDNIEKIEM.
Tāl. 29823828,
e-pasts: gfabrika@gmail.com

Dažādi

Standarta un nestandarta DURVIS.
LOGI Montāža. Apdare.
Bērzpils 2a. T. 26343039
www.mtdurvis.lv
Apgāde A

Dārza sirds darbi visos gadalaikos!
2019
ABONĒ
žurnālu "DARZA PASAULE" 2019. gadam un dāvanā saņem dārza darbu kalendāru + divus pielikumus
Kalendārs pieejams preses izdevniecības vietās

"LADZA-ALKA 2"
ALKOHOLA TIEKSMES UN PAĢIRU LIKVIDĒŠANAI
Speciāls ārstniecības augu maisījums
Likvidē pagiras un tieksmi pēc alkohola
Pieprasiet visās aptiekās!
Uzziņas pa tālr. 26535817; 67282832
Meklējiet internetā: www.ladza.lv

JUVELIERA PAKALPOJUMI (zelta un sudraba izstrādājumu izgatavošana un remonts).
Juvēlieris pieņem pasūtījumus Gulbenē sestdienās no plkst. 10.00 līdz 13.00, Rīgas ielā 54a (veikalā "Izvēle").
Tāl. 25674381.

9., 10.novembrī APAVU, APĢĒRBU IZPĀRDOŠANA mazlietoto apģērbu veikalā, Tautas 1.

Piegādā granti, smilti, šķembas, melnzemi. Remontē piebraucamos celiņus. Iemontē ūdensvadu, kanalizāciju. Tāl. 28398548.

Maza ģimēnīte meklē pirti, kur reizi nedēļā izkarsēties.
Vēlams Rugāju novadā.
Tāl. 26525530.

Bistamo koku zāģēšana.
Tāl. 20208277.

Dūmvadu, ventilāciju, apkures ierīču, dūmeju apsekošana, tīrīšana, remonts, izgatavošana, mūrēšana, oderēšana, uzstādīšana. Materiālu piegāde. Tāl. 22363236.

Piegādā granti, smilti.
Tāl. 29433126.

Pateicības vārdi

Ikvienam ir iespēja isi un konkrēti pateikt paldies kādam labvēlim, sponsoram, atbalstītājam, palīgam. Dārgi tas nemaksās - tikai 3 eiro par 25 vārdiem. Jo šie ir "Pateicības vārdi".

Apsveikumi

Lai klusā mirdzumā austošā diena
Ar baltu svētību zied,
Ar maziem, gaišiem soliņiem
Ik dienu blakus Jums laimīte iet.
Gan rūpēm, gan raizēm tā vārtus ver ciet.
Tā līdzās vienmēr,
Kad austošā diena vai saulīte riet!
Saulaini sveicieni **Martai un Lucijam Bērziņiem**
kopdzīves nozīmīgajos svētkos!

Leontina, Jānis Solā

Tie nerunā par mīlu balsī skaļā,
Tie līdzās stāv un tikai klusi šalc.
Ir bērzam egļe vēl tā pati zaļā
Un egļei bērzs arvien vēl tīrs un balts.

(H.Heislars)

Sirsnīgi sveicam **Regīnu un Ojāru Lāčus** skaistajā kāzu jubilejā! Lai katra nākamā diena ir dzīvesprieka un veselības pilna.
Mīļš paldies par Jūsu laipnību un atsaucību.
Sveiciens **Ojāram** vārda un dzimšanas dienā!
Krustmāte Evelīna, Emerita ar savējiem

Ar vēlējumu draudzīgu un gaišu
Mēs gribam Tevi jubilejā sveikt.
Lai dzīves dienas nepazītu raizī, lai
Lai dvēsele sirdsmierā gaviļē.

Sveiciens **Anastasijai Ļvovai** 85 gadu jubilejā!
Lai ikviena Tava dzīves diena būtu veselības pilna.
Stacijas ielas 3.mājas kaimiņi

Lai Tevi silda gaišās domas manas,
Kad dienas drēgnums sirdī skumjas auž,
Lai vienmēr Tev ir saules gaismas gana
Un prieka rozēs sniegi nenolauž!
Visskaistākie ziedi un mīļi vārdi **Anastasijai Ļvovai**
lielajā dzīves jubilejā! Izturību, veselību un saulainus turpmākos dzīves gadus.
Māsa Nīna, Elmārs

Kas bijis labs, to Tava sirds lai glabā
Un neļauj rūsas pēdām pāri iet.
Gads nākamais par bijušo lai labāks,
Lai spēks un veselība dzīves dārzā zied!

Ar patiesu prieku sveicam **Liliju Salenieci** 75.dzīves jubilejā! Lai dienu ritumā kopā ar Tevi vienmēr ir prieks, laime, veselība.
Valentīna, Ināra, Antons, Inese, Jānis, Anna, Jānis, Līvija

Vēl ilgus gadus stiprai būt,
Daudz prieka vēl no dzīves gūt
Un sauli sirdī saglabāt,
Un dzīvi mīlēt nepārstāt.

(L.Briedis)

Mīļi sveicam mūsu mammu un babiņu **Liliju Salenieci** 75 gadu jubilejā! Vēlam laimi, veselību, dzīvesprieku! Sveicienus no Anglijas sūta meita Sandra, dēls Uldis un mazbērni Lāsma, Roberts, Alvis, Guntars

Atrasts

Pie Rozu kapiem, preti garāžām, atrasts atslēgu saišķis.
Interesēties redakcijā.

Atrasta VELTAS STREIKO apliecība.
Interesēties redakcijā.

Dāvina

Dāvina 3 mēnešus vecu kaķēnu.
Tāl. 29383776.

